

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 English Instruction through Information and Communication Technologies in 21 Century

ศิตา เยี่ยมขันติถาวร

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Corresponding author, E-mail: sita_1383@hotmail.com, โทร. 089-0679660

บทคัดย่อ

การเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้เปลี่ยนแปลงธรรมชาติของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างมาก ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน ผู้เรียนต้องเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองนอกห้องเรียนมากกว่าการเรียนภาษาอังกฤษแค่เพียงในชั้นเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษาอย่างถ่องแท้ ส่วนสื่อต้องเปลี่ยนจาก หนังสือ และใบงาน เป็นสื่อที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและใกล้ตัวผู้เรียนมากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่จำเป็นได้ตลอดเวลา เครื่องมือนั้นคือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่เพียงแต่ที่ผู้สอนจะได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภาษาอังกฤษยังช่วยให้ผู้เรียนค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิเพื่อเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะ เร่งการอ่านออกเขียนได้ เพื่อช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในที่สุด

คำสำคัญ: การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ศตวรรษที่ 21

Abstract

Learning in 21st century has changed the nature of English Language Instruction dramatically. Teachers' roles are changed to be a facilitator. The students learn more English outside of the classrooms than in their full day of English-only classes to really improve their English acquisition. The instructional media has changed from texts and worksheets to be the tools which are very attractive to the students and always available for them to apply for benefits in Education to enhance the knowledge and skills necessary. Therefore, Information and Communication Technologies are the answer. Not only teachers and students but also students and students can interact with each other through Social Media which creates collaborative learning. Information and Communication Technologies content in English also enables students to search for the information from the primary source to gain knowledge, develop and apply literacies skills, critical skills, problem-solving and encourage creativity.

Keywords: English Instruction, Information and Communication Technologies, 21 Century

บทนำ

การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ผ่านมาโดยสิ้นเชิงเพราะในยุคนี้ มีการเพิ่มทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) เข้าไว้ด้วย อันที่จริงทักษะที่กำหนดมานั้น ไม่ได้มีไว้สำหรับนักเรียนเท่านั้น แต่กำหนดมาเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น กอปรกับมีทักษะการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพภาระหนักจึงตกอยู่กับครูผู้สอนว่าจะทำอย่างไรให้ผู้เรียนของตนบรรลุศักยภาพนั้นให้ได้ กล่าวคือ การเรียนการสอนในยุคนี้ผู้เรียนต้องมีความรู้ในวิชาหลัก (core subjects) ซึ่งประกอบหลากหลายวิชา และหนึ่งในวิชาหลักคือ วิชาภาษาอังกฤษ (English) โดยเน้นหนักที่ทักษะการอ่าน (reading) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเพิ่มพูนความรู้ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เพราะเชื่อว่าการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รวมถึงเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนา ทักษะการใช้ภาษาอื่นๆ อันได้แก่ การฟัง การพูด และการเขียน นอกจากนี้ภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาหลักแล้ว ผู้เรียนต้องมีศักยภาพเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดการทำงานร่วมกัน และการใช้ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อ และเทคโนโลยีอีกด้วย

ดังนั้นการเรียนการสอนในศตวรรษนี้จึงพึ่งพาเพียงผู้สอนหนังสือ และเอกสารประกอบการสอนอย่างเดียวไม่ได้ ต้องบูรณาการสื่อรอบตัวผู้เรียนเพื่อมาเติมเต็มส่วนที่ผู้เรียนขาด เพิ่มพูนความรู้และทักษะให้มากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การบูรณาการสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันนั้น คงจะหนีไม่พ้นการประยุกต์สื่อไอซีทีเพื่อมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นแหล่งความรู้ที่ใหญ่ที่สุด เป็นสื่อที่ใกล้ตัวผู้เรียนมากที่สุด และ น่าสนใจที่สุดอีกด้วยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 66 ระบุไว้ว่า ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไว้ว่า ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยมีความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องและเหมาะสม

ในปัจจุบันมีนักวิชาการ นักการศึกษา นักวิจัย และผู้สนใจอื่นๆเขียนเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือไอซีทีกับการเรียนการสอนไว้มากมาย ในบทความนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้สื่อไอซีทีเพื่อสร้างรูปแบบการสอนใหม่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และชี้ให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ผู้สอนภาษาอังกฤษสามารถนำเทคนิคและเทคโนโลยีเหล่านี้ไปใช้ได้ นอกจากนี้ยังมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์สื่อใกล้ตัวมาเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

เมื่อกล่าวถึงไอซีที ในการเรียนการสอน หลายคนคงจะนึกถึงคำว่าโซเชียลมีเดียตามมา พร้อมกับเว็บไซต์และแอปพลิเคชันหลากหลายรูปแบบ ฉะนั้นเราจึงควรมาทำความเข้าใจกับคำว่า โซเชียลมีเดียกันก่อน Yiemkuntitavorn.S (2014)

คำว่า “Social” ตามปกติหมายถึง สังคม แต่ในที่นี้จะหมายถึง สังคมในโลกออนไลน์

คำว่า “Media” โดยทั่วไปหมายถึง สื่อต่างๆ แต่ในที่นี้ หมายถึง ข้อความ บทความ วิดีทัศน์ เพลง รูปภาพ อิโมติคอน และ สติกเกอร์ ที่สามารถสื่อความหมาย ความรู้สึก เรื่องราว หรือเนื้อหาบางอย่างผ่านทางอินเทอร์เน็ตและสังคมออนไลน์

ดังนั้น Social Media จึงหมายถึง “สังคมออนไลน์” ที่ใช้สำหรับการสื่อสาร บอกเล่า เนื้อหา เรื่องราว ประสบการณ์ ทั้งที่เป็นตัวอักษร ภาพนิ่ง และวิดีโอ โดยผู้เขียน นำเรื่องราว ความรู้ ข่าว และประสบการณ์ที่พบในชีวิตประจำวันหรือจากสื่ออื่นๆ มาแบ่งปันกับผู้อื่นที่ใจกว้างช่วยร่วมกัน นอกจากนี้โซเชียลมีเดียยังเป็นที่รวมตัว และช่องทางในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดของคนยุคใหม่ โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือสังคมผ่านทางเว็บไซต์ โซเชียลมีเดียที่ใช้งานทั่วโลกมีมากมายในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่คนไทยโดยทั่วไปคุ้นเคยเป็นอย่างดี

- เว็บไซต์บล็อก Weblogs หรือ Blogs
- โซเชียลเน็ตเวิร์คเว็บไซต์ (Social Network Website) เช่น Facebook และ LinkedIn
- ไมโครบล็อก (Microblogs) เช่น Twitter
- Wikis เช่น Wikipedia และ Wikispaces Classroom
- มีเดียแชร์ริง (Media Sharing) เช่น YouTube

จากสถิติที่ได้รับการถ่ายทอดในงานสัมมนา Thailand Social Awards 2016 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 มีข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับสถิติต่างๆเกี่ยวกับโซเชียลมีเดียในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2558 ว่ามีผู้ใช้โพสต์ข้อความสาธารณะทางโซเชียลมีเดียถึง 2,600,000,000 ข้อความ คิดเฉลี่ยประมาณ 7 ล้านข้อความต่อวัน หรือ 82 ข้อความที่ถูกแชร์และเกิดขึ้นใหม่ในทุกๆ วินาที ข้อมูลเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นแสดงความคิดเห็นและ ความแสดงอารมณ์ ความรู้สึกส่วนตัว

สำหรับแอปพลิเคชันยอดนิยม ตามสถิติระบุว่าคนไทยใช้เฟสบุ๊ก (Facebook) มากเป็นอันดับ 8 ของโลก และเป็นอันดับ 3 ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีจำนวนมากถึง 41 ล้านคน คิดเป็น 60% ของประชากรไทย และมีเฟสบุ๊กเพจ (Facebook Page) ถึง 7 แสนเพจ สำหรับสัดส่วนการใช้นั้นในปี พ.ศ. 2558 เพศชายใช้มากกว่าเพศหญิง อัตราส่วน 21:20 นับเป็นปีแรกที่ผู้ชายใช้เฟสบุ๊กมากกว่าผู้หญิงนอกจากเฟสบุ๊กแล้ว คนไทยใช้ ทวิตเตอร์ (twitter) 5.3 ล้านคน ใช้อินสตาแกรม (Instagram) 7.8 ล้านคน และใช้ไลน์ (Line) ถึง 33 ล้านคน

สิ่งที่น่าสนใจคือช่วงเวลาของคนไทยโพสต์เฟสบุ๊กมากที่สุด คือ ช่วงเวลา 10.00-12.00 น. และตามสถิติแล้วช่วงที่มีการเคลื่อนไหวมากที่สุดคือ วันพุธ 9.00-16.00 น. และ ช่วงเวลา 16.00 น. และ 20.00 น. ของวันอาทิตย์-วันพฤหัสบดี สำหรับทวิตเตอร์ ช่วงเวลาที่ทวีตมากที่สุดคือ 20.00-22.00 น. ส่วนอินสตาแกรมนั้น คนไทยนิยมโพสต์เวลา 20.00-21.00 น. โดยเฉพาะวันศุกร์ ช่วง 18.00-22.00 น. (ไอที 24 ชม, 2559)

ดังนั้นในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ถ้าเราศึกษาสถิติที่เก็บมาได้นี้ และโพสต์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษลงในโซเชียลมีเดียตามวันและเวลาดังกล่าวอาจจะส่งผลต่อการพัฒนาภาษาอังกฤษของคนไทยหรือไม่หรืออย่างไรที่สุดอาจเห็นผ่านตามคนไทยเป็นจำนวนมาก แล้วถ้าเราจะใช้สื่อเหล่านี้ประกอบการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน เราจะมีวิธีการเรียนการสอนผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆนี่ยังไง เป็นเรื่องที่น่าขบคิดและพัฒนาออกมาเป็นรูปธรรม

ในปัจจุบันการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนหลายแห่ง ผู้สอนเริ่มคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต และพยายามปรับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในรูปแบบอีเลิร์นนิง (e-learning) มากขึ้น เช่น รูปแบบการฝึกการเขียนผ่านเว็บล็อก การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนฝึกพูดคุยโต้ตอบออนไลน์ได้ มีการส่งงานในรูปแบบวิดีโอคลิป และการตรวจงานออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ และสร้างการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน แต่ทั้งนี้ยังมีผู้สอนบางกลุ่มที่ยังคงยึดติดกับรูปแบบการสอนเดิมในบทความนี้ จึงขออนุญาตกล่าวถึงแนวทางถึงประยุกต์ใช้สื่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการใช้แอปพลิเคชัน (application) ในสังคมออนไลน์ที่มีการใช้อย่างแพร่หลายในสังคมไทยตามสถิติที่ได้กล่าวมา รวมถึงกลุ่มโซเชียลที่มีการใช้ในการเรียนการสอนและโปรแกรมคอมพิวเตอร์บางประเภทเท่านั้น

เว็บไซต์ (Weblogs หรือ Blogs)

บล็อกเป็นช่องทางในการเขียนบทความขนาดสั้นถึงขนาดยาว เพื่อให้ผู้เขียนได้เขียนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันในรูปแบบของการบันทึก (dairy) หรือ การโต้ตอบแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องในบล็อกได้ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น บล็อกจึงสามารถใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยเฉพาะการพัฒนาการด้านทักษะการเขียนได้เป็นอย่างดีอย่าง WordPress หรือเว็บไซต์สำเร็จรูปประเภทบล็อกอื่นๆ ในการเรียนการสอนนั้นผู้สอนต้องสร้างบล็อกส่วนตัวในแต่ละรายวิชาสำหรับเผยแพร่

บทเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือซักถามข้อสงสัยเพื่อเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนอีกทางหนึ่งด้วย ผู้เรียนเองก็ควรสร้างบล็อกเฉพาะตนขึ้นเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวของตน หรือถ่ายทอดความเรียงที่ตนเขียนขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมาแสดงความคิดเห็นเช่นกัน ทั้งนี้ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเขียนอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจหาหัวเรื่องที่น่าสนใจมาเสนอเพื่อให้ผู้เรียนฝึกฝนตลอดเวลา ในการสอนภาษาอังกฤษผ่านเว็บบล็อกโดยผู้สอนและผู้เรียนสามารถทำได้ดังนี้

1. สร้างบล็อกของตนเองขึ้นมา และโพสต์ข้อความ เรื่องราวเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น และเปิดเป็นสาธารณะเพื่อให้ผู้อื่นได้เข้ามาแสดงความคิดเห็น โดยผู้อ่านอาจสร้างเครือข่ายเพื่อนที่เป็นชาวต่างชาติขึ้น และขอให้ตรวจสอบข้อผิดพลาดที่พบจากนั้นให้ รวบรวมข้อผิดพลาดเพื่อมาดำเนินการแก้ไข
2. พยายามเข้าไปอ่านบล็อกที่เป็นภาษาอังกฤษของผู้อื่น และลองสังเกตศัพท์ สำนวนที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน หาความหมาย และลองนำไปใช้ในบล็อกของตนดูบ้าง
3. ในปัจจุบันมีบล็อกที่เปิดขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะและมีความน่าสนใจมาก เช่น

Espresso English

บล็อกนี้เขียนโดยครูชญญา(Ms.Shayna) ชาวอเมริกัน โดยเน้นการใช้ภาษาอังกฤษแบบง่ายๆ แก้ไขไวยากรณ์ที่ใช้ผิดบ่อย ภาษาที่ใช้ในบล็อกค่อนข้างง่ายและกระชับ เหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นเรียนภาษาอังกฤษและผู้เรียนในระดับกลาง

ที่มา: <https://www.espressoenglish.net/>

Real Life for English

บล็อกนี้ใช้งานง่ายและเหมาะสำหรับผู้เรียนทุกระดับเพราะมีการแยกประเภทของส่วนต่างๆ ในภาษา เช่น ไวยากรณ์ ศัพท์ สแลง และบทสนทนาในชีวิตประจำวัน

ที่มา: <http://reallifeglobal.com/blog/>

ABA English

บล็อกนี้มีบทความมากมายเกี่ยวกับการออกเสียงภาษาอังกฤษ ที่สำคัญมีวิดีโอประกอบเพื่อฝึกการออกเสียงด้วย และยังมีการเรียนภาษาอังกฤษผ่านบทเพลง มีแบบฝึกหัดให้ลองทำซึ่งผู้สอนผู้สอนภาษาอังกฤษสามารถนำไปประยุกต์เพื่อสอนผู้เรียนของตนได้เป็นอย่างดี

ที่มา: <https://blog.abaenglish.com/>

Phrase Mix

บล็อกนี้เขียนขึ้นมาเพื่อสอนวลีภาษาอังกฤษ เพื่อไม่ให้ใช้ผิดและเกิดการเข้าใจผิดกันได้ในการใช้สื่อสาร โดยผู้เขียนบล็อกจะเขียนเป็นข้อความสั้นๆ เพียง 200-300 คำและใช้ภาษาไม่เป็นทางการ สื่อในทางตลกขบขัน และยังมีการสอดแทรกคำคมจากภาพยนตร์เรื่องต่างๆด้วย

ที่มา: <http://www.phrasemix.com/>

Rolls off the Tongue

บล็อกนี้น่าสนใจสำหรับผู้สอนผู้สอนภาษาอังกฤษที่จะใช้มุขตลกฝรั่งมาประกอบการเรียนการสอน เพราะผู้เขียนใช้วิธีการยกตัวอย่างเรื่องขำขันหรือโจ๊ก (jokes) และอธิบายว่าทำไมถึงตลก โดยชี้ให้เห็นที่มาที่ไปของคำศัพท์รวมไปถึงสำนวนและวัฒนธรรม ที่สำคัญในบล็อกยังมีแบบทดสอบการเดาสำนวนภาษาอังกฤษและเกมอื่นๆด้วย

ที่มา: <http://rollsoffthetongue.tumblr.com/>

วิกิ (Wiki)

เป็นคำที่มาจากภาษาฮาวาย แปลว่ารวดเร็ว แต่เป็นคำที่คนที่ท่องโลกอินเทอร์เน็ตมักคุ้นเคยเป็นอย่างดี เวลาจะหาข้อมูลใด วิกิเป็นเว็บไซต์ที่สามารถเข้าไปค้นหา สร้าง และปรับปรุงข้อมูล รวมถึงประวัติบุคคลได้ตลอดเวลาโดยไม่มีการปิดกั้นหนึ่งในเว็บไซต์ตระกูลวิกิ คือ วิกิพีเดียที่ทำหน้าที่เสมือนเอนไซโคลปีเดียออนไลน์ (online encyclopedias) ถึงแม้จะไม่สามารถเชื่อถือข้อมูลได้ 100 เปอร์เซ็นต์เพราะวิกิอนุญาตให้ใครก็ได้เข้าไปปรับแก้ไขข้อมูลโดยอิสระ แต่วิกิก็มีข้อดีที่ครูภาษาอังกฤษไม่อาจปฏิเสธได้เช่นเดียวกันนั่นคือ วิกิสามารถใช้เพื่อฝึกทักษะการเขียนได้เป็นอย่างดีมีผู้สอนหลายคนใช้วิกิเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น Sze (2008) ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกของตนโดยการเขียนผ่านวิกิ และ G. Kessler (2009) ได้ใช้วิกิเป็นช่องทางในการสังเกตพัฒนาการการเขียนของผู้เรียนของตน ทั้งการสะกดคำ และไวยากรณ์ โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นช่วยกันตรวจและแก้ไขข้อความของกันและกัน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมกันอีกด้วย นอกจากนี้วิกิพีเดียที่โด่งดังในสังคมไทยแล้ว ขอแนะนำวิกิสเปซคลาสรูม (Wikispaces Classroom) ที่ออกแบบมาเพื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษผ่านวิกิ สามารถทำได้ดังนี้

1. ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันแต่งเรื่อง ซึ่งอาจเป็นนิทาน เรื่องสั้น เรียงความ แม้กระทั่งกลอนภาษาอังกฤษ โดยผู้สอนอาจเริ่มต้นโดยการขึ้นต้นประโยคให้ก่อน เช่น There is a big family living in a small City. จากนั้นให้ผู้เรียนเข้าไปแก้ไข ต่อเติม โดยผู้สอนอาจกำหนดจำนวนคำให้ผู้เรียนแต่ละคนเขียนอาจจะกำหนด 20 -200 คำ เป็นต้น
2. ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนดูคลิป ภาพยนตร์ หนังสือ หรือ สื่อใดก็ตามที่ผู้สอนกำหนด อาจใส่ไว้ในวิกิเลยก็ได้ จากนั้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่ออื่นๆ ผ่านวิกิในส่วนที่เรียกว่า มอนิเตอร์ ฟอรัม (monitored forum)
3. ผู้สอนให้ผู้เรียนค้นหาประวัติบุคคลที่ชื่นชอบผ่านวิกิพีเดีย และให้ค้นหาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้องของข้อมูล เป็นการกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน และหลังจากนั้นอาจให้ผู้เรียนเขียนบรรยายข้อมูลที่ได้ในรูปความเรียงและเปิดโอกาสให้เพื่อนมาแสดงความคิดเห็น

ทวิตเตอร์ (Twitter)

ปัจจุบันมีผู้สอนหลายท่านหันมาใช้ทวิตเตอร์เพื่อสอนภาษา เนื่องจากการเขียนผ่านทวิตเตอร์เป็นการเขียนสั้นๆ ไม่เกิน 140 ตัวอักษร ในรูปแบบของข่าว หรือการสอนภาษาแบบสั้น โดยมีการทำให้บทเรียนน่าสนใจ และไม่ยาวจนเกินไป วิธีการใช้ทวิตเตอร์ในเรียนภาษาสามารถทำได้ดังนี้

1. ให้ติดตาม (follow) บุคคลที่ตนชื่นชอบที่ใช้ภาษาอังกฤษในทวิตเตอร์ อาจเป็นคำคมหรือข้อความที่มีความหมายและให้เรียนรู้คำศัพท์ สำนวน และฝึกแปลเป็นภาษาไทย
2. ผู้อ่านสามารถพิมพ์ภาษาอังกฤษตอบโต้ ในข่าวหรือ หัวข้อที่น่าสนใจ เป็นภาษาอังกฤษ
3. เมื่อใช้คล่องแล้วให้ลองฝึกทวิตข้อความภาษาอังกฤษเพื่อบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของตน โดยฝึกให้ใช้ข้อความสั้นๆ แต่สื่อความหมายได้และลองสังเกตการแสดงความคิดเห็น ของผู้อื่น

4. มีทวิตเตอร์ที่สอนภาษาอังกฤษมากมาย เช่น

Cambridge Dictionary (@cambridgewords)

ทวิตเตอร์นี้จะมีการนำเสนอคำศัพท์วันละคำ โดยมีวิธีการออกเสียงและตัวอย่างประโยคประกอบด้วย

ที่มา: <https://twitter.com/CambridgeWords?lang=en>

BBC Learning English (@bbcle)

ทวิตเตอร์นี้จะนำเสนอข่าวที่สำคัญของสำนักข่าว BBC เพื่อช่วยให้ทำความเข้าใจกับคำที่ยากโดยเฉพาะภาษาและสำนวนที่ปรากฏเฉพาะในข่าว

ที่มา: <https://twitter.com/bbcle?lang=en>

นอกจากนี้ถ้าอยากเรียนรู้เพิ่มเติมในทวิตเตอร์ให้พิมพ์เครื่องหมาย #hashtag แล้วตามด้วยคำต่อไปนี้
#EFL/ESL จะพบทวิตเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หรือเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง
#eal: จะพบทวิตเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติม
#grammar: จะพบทวิตเกี่ยวกับการเรียนไวยากรณ์ การสะกดคำ และเครื่องหมายต่างๆ
#TESOL: จะพบทวิตเกี่ยวกับผู้สอนผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง หรือผู้สอนผู้สอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนที่พูดภาษาอื่นเป็นภาษาแม่
#twinglish: จะพบทวิตสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษ

เฟซบุ๊ก (Facebook)

เฟซบุ๊กถูกก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบันก็มีผู้ใช้แพร่หลายเป็นจำนวนมาก ถึงแม้คนส่วนใหญ่จะใช้เฟซบุ๊กเพื่อการติดต่อสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยเฉพาะระหว่างเพื่อนกับเพื่อน และอาจเป็นนิมิตรหมายอันดีที่ทำให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียนด้วยก็เป็นได้มีวิจัยที่ระบุถึงความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นระหว่างผู้เรียนและผู้สอนหลังจากใช้เฟซบุ๊กว่า เมื่อผู้สอนเปิดเผยชีวิตตนเอง ไม่ว่าจะเป็นรูป ครอบครัวยุติวิชีวิต เพื่อน และการให้ความเห็นต่อผู้เรียนในเรื่องที่ไม่ใช่วิชาการ จะทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกในห้องเรียนมากขึ้น และกล้าถามคำถามที่ตนสงสัยออกมา (Mazer, Murphy, & Simonds, 2007) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นข้อดีข้อหนึ่งของการใช้เฟซบุ๊ก

ในปัจจุบันมีการนำเฟซบุ๊กมาเป็นสื่อกลางในการสอนภาษามากขึ้นในกลุ่มผู้สอนผู้สอนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพราะเฟซบุ๊กสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเวลาอันรวดเร็วและสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้เรียนจำนวนมาก เพื่อน และบุคคลอื่นๆที่สนใจได้ง่าย รวดเร็วและสะดวก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เฟซบุ๊กได้มีการพัฒนารูปแบบหลายอย่างเพื่อให้ทันสมัยและตอบโจทย์ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีในปัจจุบันจนกระทั่งการเปิดใช้พีเจเจอร์ เฟซบุ๊กไลฟ์หรือ Live Video ให้สามารถออกอากาศสดในรูปแบบวิดีโอไปยังหน้าเฟซบุ๊กได้ เพื่อนหรือผู้ชมคนอื่นๆ สามารถเข้าชมในทันที และหลังจากที่สิ้นสุดการถ่ายทอดก็ยังสามารถบันทึกคลิปเหล่านั้นเก็บไว้หรือจะลบออกก็ได้

วิธีการสอนภาษาอังกฤษผ่านทางเฟสบุ๊กสามารถสอนได้ทั้ง 4 ทักษะ

ทักษะการอ่านและการเขียน

1. ผู้อ่านสามารถสร้างกลุ่มผู้ที่สนใจอยากเรียนภาษาอังกฤษด้วยกันขึ้นผ่านเฟสบุ๊กและเขียนข้อความความเป็นภาษาอังกฤษหรือสร้างกติกาให้มีการโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น ซึ่งทั้งนี้สามารถสร้างห้องเฉพาะกลุ่มผู้เรียนของตนเพื่อติดต่อสื่อสารงาน สิ่งการบ้าน แสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มได้ด้วย

2. ผู้อ่านสามารถเขียนข้อความภาษาอังกฤษในเฟสบุ๊กของตน อาจเริ่มจากข้อความสั้นๆ จนถึงข้อความที่ยาวขึ้น ความพิเศษของเฟสบุ๊ก คือ การไม่จำกัดความยาวของข้อความเหมือนทวิตเตอร์ ดังนั้น ผู้อ่านสามารถเขียนข้อความลงไปได้โดยไม่จำกัด และให้เพื่อนมาแสดงความคิดเห็นได้ในข้อความนั้นเป็นภาษาอังกฤษ ผู้สอนผู้สอนสามารถกำหนดหัวข้อเรื่องให้ผู้เรียนเขียนเป็นภาษาอังกฤษและให้เพื่อนๆช่วยกันตรวจไวยากรณ์ แสดงความคิดเห็นที่มีต่อความคิดเห็นนั้นๆ

3. ปัจจุบันมีแฟนเพจต่างประเทศ รวมถึงข่าวสารต่างๆที่เป็นภาษาอังกฤษมากมายในเฟสบุ๊ก ผู้อ่านสามารถติดตามอ่านได้ และศึกษาการใช้คำศัพท์ สำนวนต่างๆ ก็เป็นประโยชน์ ซึ่ง อาจจะไม่ใช่เพียงเพจที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเท่านั้น อาจเป็นเพจสาระน่ารู้อื่นๆที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนอ่านและสรุปองค์ความรู้ที่ได้และนำมาเสนอหน้าเพจของตน โดยอาจทำเป็นตารางและระบุหน้าที่ หรือหัวข้อที่ต้องโพสต์ของผู้เรียนตามวันต่างๆในหนึ่งภาคการศึกษาก็เป็นได้

ทักษะการฟังและการพูด

เมื่อเฟสบุ๊กสามารถแชร์เว็บไซต์และถ่ายทอดสดวิดีโอ ดังนั้นการฝึกทักษะภาษาอังกฤษจึงมิได้ถูกจำกัดเพียงอ่านและเขียนเท่านั้น แต่ผู้เรียนยังสามารถฝึกทักษะการฟังและพูดได้อีกด้วย วิธีการฝึกทักษะทั้งสองนี้ทำได้ดังนี้

1. ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนถ่ายทอดสิ่งกิจกรรมที่น่าสนใจที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสารมาให้เพื่อนๆได้ชมกัน กิจกรรมนั้นอาจเป็นการสัมภาษณ์ชาวต่างชาติในสถานที่ต่างๆ ที่ผู้สอนอาจเป็นคนกำหนดให้ผู้เรียนไปดำเนินการสัมภาษณ์หรืออาจเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ อาจจะเป็นการทำอาหาร การปลูกผักสวนครัว การซื้อสินค้า และการแนะนำสินค้า สถานที่ ไปจนกระทั่งการพูดบอกเล่าแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนโดยกิจกรรมทั้งหมดต้องเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ถ้าผู้เรียนไม่กล้าที่จะใช้ฟีดเจอร์ถ่ายทอดสดเนื่องจากกลัวความผิดพลาดเรื่องไวยากรณ์ หรือการจำบทพูดของตนไม่ได้ ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนถ่ายเป็นคลิปวิดีโอเสียก่อนแล้วจึงโพสต์คลิปนั้นที่หน้าเพจของตนเพื่อให้ผู้เรียนคนอื่นได้เข้ามาแสดงความคิดเห็น

2. ผู้สอนสามารถโพสต์คลิปวิดีโอซึ่งอาจเป็นเพลง ภาพยนตร์ โฆษณา ภาษาอังกฤษและให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือผู้สอนอาจตั้งคำถามไว้ อาจเป็นคำถามเกี่ยวกับความจำ คำศัพท์ ตรวจสอบความเข้าใจ ไปจนกระทั่งวิเคราะห์และให้ผู้เรียนมาตอบคำถามนั้นๆภายในระยะเวลาที่กำหนดก่อนที่ผู้สอนจะเฉลยคำถามนั้น

ยูทูป (YouTube)

ยูทูป (YouTube) เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการแลกเปลี่ยนภาพวิดีโอที่สมัครระหว่างผู้ใช้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2548 ยูทูปแพร่หลายอย่างรวดเร็ว เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมทั่วโลกผู้สอนหลายต่อหลายคนใช้ยูทูปเป็นเครื่องมือในการสอนภาษาโดยการถ่ายคลิปตนเองขณะสอนและนำไปอัปโหลดไว้ในยูทูป เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าไปทบทวนบทเรียนภายหลังได้เสมือนกับการเรียนในครั้งแรก ปัจจุบันนอกจากการสอนเป็นไฟล์วิดีโอ ผู้สอนยังให้ผู้เรียนส่งการบ้านเป็นไฟล์วิดีโอที่สมัครในยูทูปซึ่งกลายเป็นการเรียนภาษาอังกฤษอีกรูปแบบหนึ่งที่กำลังเป็นที่นิยมกันมากในการเรียนการสอนทั่วโลก โดยผู้ใช้งานสามารถกำหนดการตั้งคำวิดีโอของตนว่าสามารถให้คนอื่นรับชมด้วยได้หรือไม่ หรือจำกัดเฉพาะบุคคลและเพื่อนร่วมชั้นเรียนตนเท่านั้น วิธีการเรียนภาษาอังกฤษผ่านยูทูปสามารถทำได้ดังนี้

1. ผู้อ่านสามารถเข้าไปฟังเพลงหรือภาพยนตร์ที่เป็นภาษาอังกฤษผ่านยูทูปได้ตลอดเวลา และจะฟังกี่ครั้งก็ได้ บางคลิปของยูทูปยังมีวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่น่าสนใจ หรือคลิปที่เป็นภาษาอังกฤษอื่นๆ ซึ่งเป็นประโยชน์มากในการฝึกฟังสิ่งที่น่าสนใจมากของยูทูปคือมีวิดีโอให้เลือกหลากหลาย จะฟังเพลงหนึ่งเพลงสามารถเลือกได้ว่าต้องการเนื้อร้องหรือไม่ การชมภาพยนตร์ก็สามารถเลือกฉากที่ตัดออกมาแล้ว ผู้สอนจึงสามารถเลือกวิดีโอที่เหมาะสมกับบทเรียนไปสอนได้ง่าย

2. ผู้อ่านสามารถค้นหาคลิปในยูทูปที่น่าสนใจ อาจเป็นคลิปสอนภาษาแบบง่ายๆ และนำไปโพสต์ไว้ในเว็บบล็อก หรือเฟสบุ๊ก ของตนเพื่อให้ผู้อื่นได้ดูด้วย และ อาจพูดคุยกันถึงคลิปที่ดู อาจมีการฝึกแปลเพลง โดยให้ต่างคนต่างแปลและเอามาแลกเปลี่ยนอ่านก็เป็นได้ เป็นการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งด้วย

3. ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนถ่ายคลิปวิดีโอที่ค้น เช่น สาธิตวิธีการทำอาหารแบบง่ายๆ โดยให้ผู้เรียนได้สาธิตและพูดภาษาอังกฤษไปด้วย หรือ เล่าเรื่องของสะสมของตนเป็นภาษาอังกฤษและถ่ายคลิปของสะสมแต่ละชิ้นมาไว้ โดยไม่ต้องนำของเหล่านั้นมาโรงเรียน

4. ผู้สอนสามารถให้เพื่อนๆ เข้าไปแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษในคลิปที่ผู้สอนและเพื่อนคนอื่นๆ สร้างขึ้นโดยผู้สอนสังเกตและบันทึกความผิดพลาดที่เกิดขึ้น

อินสตาแกรม (Instagram)

หลายคนอาจคิดว่าอินสตาแกรมเป็นเพียงแอปพลิเคชันที่ใช้เพื่อการโพสต์รูป และ บรรยายได้ภาพว่าเกิดเหตุการณ์นั้นที่ไหนอย่างไร แต่ที่จริงแล้ว อินสตาแกรมสามารถใช้สอนภาษาอังกฤษได้อีกด้วย เพราะอินสตาแกรมสามารถแสดงรูปภาพการสอนภาษาและยังถ่ายทอดคลิปวิดีโอได้อีก 1 นาทีด้วย

1. ผู้เรียนคนไทยมักมีปัญหาในการพูด หลายครั้งที่พูดแล้วไม่สามารถจับประโยคได้ โดยเฉพาะเวลาที่ไม่มีกรจับเวลาหรือมีการพูดประโยคที่ไม่ใช่เนื้อหาสาระที่สำคัญออกไป เพราะผู้เรียนไม่เคยวางแผนว่าจะต้องพูดอะไรบ้าง เวลาไม่มีเวลาเข้ามาผูกมัดด้วย ดังนั้นผู้สอนอาจให้ผู้เรียนฝึกพูดแนะนำตัวเองเป็นภาษาอังกฤษหรือพูดหัวข้อที่กำหนดให้เพียงแค่นั้นนาทีและโพสต์ลงอินสตาแกรม การกำหนดเวลาทำให้ผู้เรียนต้องวางแผนเค้าโครง(outline) ก่อนว่าจะพูดอะไรบ้างในเวลาจำกัด จะเป็นการฝึกให้รู้จักการคิดระดมสมอง (brainstorm)

2. ผู้สอนและผู้เรียนสามารถเลือกที่จะตามบุคคลที่สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาภาษาอังกฤษได้ อาจเป็นนักแสดง นักร้อง ผู้มีชื่อเสียงที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก เช่น National Geographic ที่นอกจากจะได้รับชมภาพที่สวยงามแล้วยังได้เรียนภาษาอังกฤษที่เป็นการบรรยายประกอบรูปภาพด้วย

3. ผู้สอนและผู้เรียนยังสามารถติดตามอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเพียงพิมพ์เครื่องหมาย #Hashtag และ ตามด้วย คำว่า English หรือ EnglishTeaching เป็นต้น

นอกจากโซเชียลมีเดียดังที่ได้กล่าวมาแล้วใน ศตวรรษที่ 21 นี้ ยังมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีหลายโปรแกรมที่สามารถนำมาประกอบการเรียนการสอน โดยเฉพาะการนำมาใช้ในการวัดและประเมินผล ด้วยข้อจำกัดของพื้นที่บทความ ผู้เขียนจึงขอเสนอโปรแกรมที่ใช้ในการวัดและประเมินผลที่กำลังเป็นที่นิยมอย่างมากในศตวรรษที่ 21 นั่นคือการวัดและประเมินผลด้วยโปรแกรม Kahoot โดยในบทความนี้ผู้เขียนขอยกตัวอย่างการนำไปใช้วัดประเมินผลเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น

โปรแกรม Kahoot เป็นหนึ่งในวิธีการสอนโดยใช้เกมเป็นฐาน (game-based learning approach) จึงถือเป็นวิธีการ/กระบวนการสอนที่สำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ เพราะมีทั้งความยาก ง่าย มีการกำหนดเวลา เกิดการแข่งขัน และสร้างความท้าทาย โดยเกมรูปแบบนี้มีความแตกต่างจากการใช้เกมแบบดั้งเดิมโดยสิ้นเชิง ที่สำคัญผู้สอนสามารถนำมาใช้โปรแกรมนี้ในรูปแบบการประเมินก่อนเรียน (pre-test) และการหลังเรียน (post-test) ได้โดยที่ผู้เรียนไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นการสอบวัดความรู้

ด้วย วิธีการใช้โปรแกรมนี้ ผู้สอนและผู้เรียนต้องมีบัญชี(account) เสียก่อน ซึ่งการสมัครนั้นสะดวกมากเพียงเข้าเว็บไซต์ getkahoot.comแล้วเลือกบทบาท (Choose your role) ตั้งชื่อ (username) โดยใช้อีเมลหรือชื่อ และ กำหนดรหัสผ่าน (password) จากนั้นก็กดสร้างบัญชี

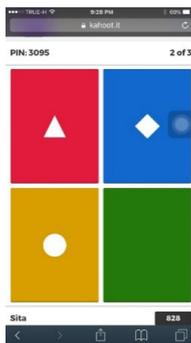
จากนั้นผู้สอนสามารถสร้างแบบทดสอบซึ่งอาจเป็นการถามคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการถามความเข้าใจ โดยถ้าเป็นผู้เรียนชั้นปฐมวัยหรือประถมศึกษา ผู้สอนสามารถใส่รูปลงไปได้ด้วย

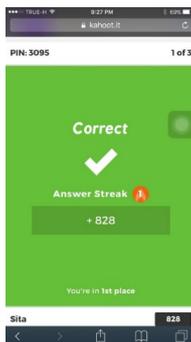
จากนั้นผู้สอนจะได้รับรหัส (a pin number) เพื่อใช้ในการเล่นเกม โดยผู้สอนต้องแจ้งรหัสให้ผู้เรียนทราบก่อนทำแบบทดสอบ และประเมินการเรียนหรือหลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำรหัสไปใส่ในโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ตและคอมพิวเตอร์

คำถามจะปรากฏบนจอโปรเจคเตอร์หน้าห้องเรียนเท่านั้น

ผู้เรียนจะเห็นเพียงสีและรูปเลขาคณิตแทนคำตอบที่ตนต้องเลือก

ถ้าตอบถูกจะปรากฏสัญลักษณ์และคะแนนที่หน้าจอโทรศัพท์มือถือของผู้เรียน

นอกจากแบบทดสอบแล้วยังสามารถสร้างแบบสอบถาม (survey) การอภิปราย (discussion) ได้อีกด้วย ความยากง่ายของแต่ล่ะระดับชั้นนั้น ผู้สอนสามารถกำหนดได้เองตามตัวชี้วัดและระดับของผู้เรียน

ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ถ้าผู้สอนศึกษาเพิ่มเติมถึงเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันอื่นๆ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะช่วยในเรื่องการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ดีเป็นอย่างยิ่ง

บทสรุป

การเรียนภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องพัฒนาฝึกฝน รวมทั้งคิดค้นเครื่องมือ เทคนิค และวิทยาการใหม่ๆ ข้อดีของยุคนี้คือผู้เรียนและผู้สอนมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต และโทรศัพท์มือถือ โดยเฉพาะ กลุ่มโทรศัพท์มือถือที่เป็นสมาร์ทโฟนทั้งหลาย การเรียนการสอนผ่านสังคมออนไลน์จึงเท่ากันเป็นการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่ตอบโจทย์วิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ได้เป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

- Kavaliauskienė, G., Anusienė, L., & Mažeikienė, V. (2006). *Weblogging: Innovation for Communication in English Class*. Retrieved from <http://www.e-flt.nus.edu.sg/v3n2206/kavali.htm>
- IT 24 Hours. (2016). *Social media statistics of Thai people from Thailand and Social Awards 2016*. Retrieved September 17, 2016, from <https://www.it24hrs.com/2016/stat-social-media-thai-populations/>
- Kessler, G. (2009). Student-Initiated Attention to Form in Wiki-Based Collaborative Writing. *Language Learning and Technology*, 13(1), 79-95. Retrieved from <http://llt.edu/vol13num1/kessler.pdf>
- Mazer, J. P., Murphy, R. E., & Simonds, C. J. (2007). I'll see you on "Facebook": The effects of computer-mediated teacher self-disclosure on student motivation, affective learning, and classroom climate. *Communication Education*, 56, 1-17.
- Sze, P. (2008). Online Collaborative Writing Using Wikis. *The Internet TESL Journal*, 16(1), Retrieved from <http://iteslj.org/Techniques/Sze-Wikis.htm>
- Yiemkuntitavorn, S. (2014). *Speak Thai a little bit , speak English very well*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Walker, J. (2005). Weblogs: Learning in Public. *On the Horizon*, 13(2), 112-118.